Львів, Україна

1-2 квітня, 2027

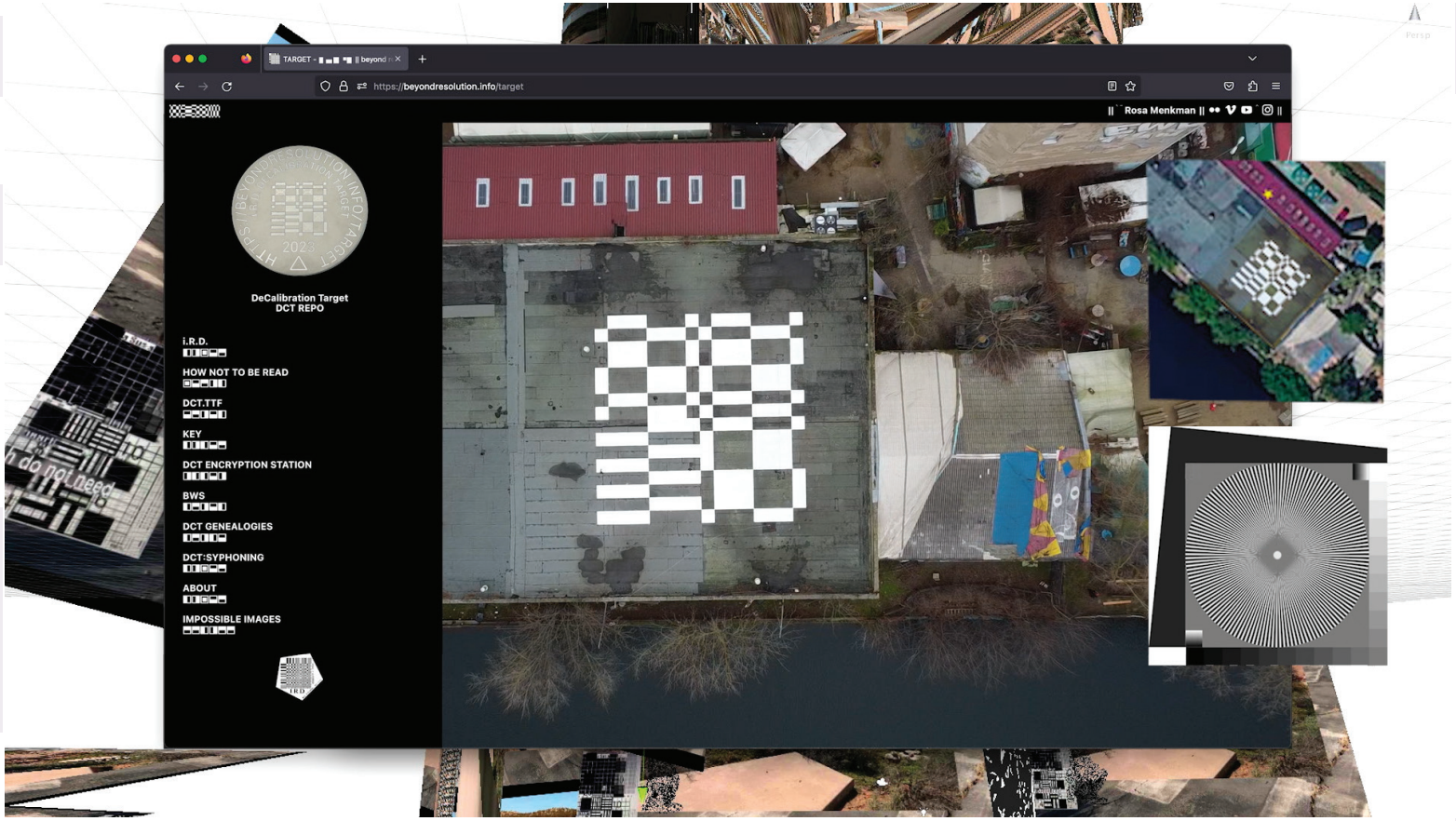

АРХІВУВАННЯ ДЛЯ НЕПЕВНИХ МАЙБУТНІХ:

Творення, використання і збереження колекцій зсередини подій

Архівування передбачає визнання цінності. За рішенням створити архів, перебуваючи всередині або поруч із подіями, що трансформують суспільний устрій та руйнують звичний ритм життя, зазвичай стоїть прагнення зберегти для прийдешнього те, що має значення й може бути потенційно корисним різним спільнотам чи суспільству загалом. Архів "Онеґ Шабат" прагнув допомогти історикам майбутнього, й ті ж наміри переслідували творці "Journal of the Plague Year" — архіву матеріалів про повсякдення під час пандемії COVID-19. В Україні, посеред повномасштабної війни з Росією, Державна архівна служба стала активним суб'єктом процесу архівування поряд із сотнями низових ініціатив, покликаних зафіксувати й зберегти свідчення цих подій.

Уявлення про те, що саме збирати і як це описувати, тісно пов'язане з баченням того, як матеріали архіву використовуватимуться та в якому контексті житимуть далі — навіть тоді, коли це бачення не є чітко артикульованим. Робота всередині самої події теж неминуче вимагає осмислення таких нагальних проблем, як багатоголосся, автентичність, суперечності, цілісність і фрагментарність, а рішення, ухвалені під прямим тиском політичних викликів, неодмінно впливатимуть на саму можливість реконструкції подій теперішнього (яке у майбутньому вже стане минулим).

Запрошуємо науковців, дослідниць та практиків до спільних роздумів про практики формування, управління та забезпечення сталості архівів у часи зламів, а також про різноманітні коротко- та довгострокові перспективи, на які вони опираються. Залучаючи приклади з різних географічних і хронологічних контекстів, ми сподіваємося вибудувати діалог довкола поширених практик архівування досвідів війни Росії проти України. Очікуємо на заявки з дослідницькими статтями та презентаціями проєктів — як індивідуальними, так і колективними.

Конференція фокусуватиметься на таких питаннях (але не обмежуватиметься ними):

- З якими невизначеностями мають справу архіви? Як вони реагують і адаптуються до політичних, соціальних чи культурних змін?
- Які дієвці стоять за архівними ініціативами? Як вони координують свою роботу? Які напруги можуть виникати між ними?
- Які моделі з минулого вони успадковують і наскільки добре ці моделі відповідають сучасним викликам? Чого ми можемо навчитися, дивлячись на тепер-уже-минулі образи майбутнього в архівах попередніх епох?
- Хто несе відповідальність за збереження матеріалів і доступ до них, і як ця відповідальність розподіляється та змінюється з часом?
- Якою є роль чутливості (сенситивності) під час публікації матеріалів архіву? Які ризики та переваги їхнього оприлюднення?
- Як різні візії близького й далекого майбутнього впливають на архівну роботу в умовах подій, що ще тривають? Які непевності й надії вони породжують у сьогоденні?
- Як архіви можуть сприяти майбутньому правосуддю та примиренню? Чи можуть вони стати ареною боротьби за визнання або ж інструментом переслідування?
- Яку роль в архівуванні відіграють емоційна близькість і дистанція? Як вони фільтрують наше бачення і впливають на те, що збережено, і на способи його оприлюднення?
- Що означає наявність сталої архівної інфраструктури? Яким є простір для її гнучкості?

Ця подія є частиною діяльності мережі LivArch і розроблена в діалозі з конференцією Інституту Гердера "Архівування на межі: цифрове життя колекцій часів воєн та надзвичайних ситуацій» (Archiving on the edge: The digital lives of collections from wars and emergencies). Учасників і учасниць також запрошують продовжити дискусію на конференції в Марбурзі (27–29 квітня 2027). Хоча участь в обох конференціях вітається, заявки на Львівську конференцію розглядатимуться окремо.

Дослідниці і практики можуть зголоситися до участі у:

- Лише Львівській конференції (посилання на форму)
- Лише Марбурзькій конференції (посилання на сторінку Інституту Гердера)
- Обох конференціях (потребує окремого заповнення двох реєстраційних форм)

Заявки необхідно надіслати через відповідні форми **до 15 грудня 2026 року**. Повідомлення про участь у конференції будуть розіслані до кінця січня 2027 року.

Робочі мови конференції — англійська та українська (із синхронним перекладом). Організатори покриють витрати на проїзд і проживання для всіх учасників, які не мають фінансування від своїх інституцій.

Програмний комітет Львівської конференції:

Наталія Отріщенко, Центр міської історії
Ірина Склокіна, Центр міської історії
Кетрін Янґер, Університет Глазго
у співпраці з: **Сімоном Доніґом**, Інститут Гердера
Яном Кісілем Маріно, Федеральний університет Жуїс-ді-Фора / Інститут європейської історії ім. Ляйбніца
Табітою Редепеннінґ, Інститут Гердера

Конференції у Львові та Марбурзі об'єднані запланованим збірником "Архівування на межі: життя колекцій часів воєн та надзвичайних ситуацій" (Archiving on the edge: The lives of collections from wars and emergencies). Очікуємо, що низка потенційних авторів і авторок представить свої роботи на конференції. Водночас участь у конференції не залежить від публікації у збірнику і сама по собі не передбачає автоматичного запрошення до написання статті. Втім, редактори розраховують на дискусії та інсайти, що виникнуть під час конференції, і можуть запросити окремих учасників і учасниць доопрацювати свої матеріали для включення до видання.

LivArch — це проєкт програми Leibniz Collaborative Excellence, до якого залучені Інститут історичних досліджень Східно-Центральної Європи ім. Гердера, Інститут європейської історії ім. Ляйбніца (IEG) у Майнці, Центр міської історії у Львові, Люксембурзький центр сучасної та цифрової історії (C²DH), Марбурзький центр цифрової культури та інфраструктури (MCDCI) Марбурзького університету, Дармштадтський університет прикладних наук та Гіссенський центр Східної Європи (GiZo) при Гіссенському університеті ім. Юстуса Лібіха.